

Τα βρήκε μπαστούνια

✘ Χρησιμοποιούμε σήμερα την παροιμιώδη φράση «τα βρήκα μπαστούνια», όταν θέλουμε να πούμε ότι συναντήσαμε σοβαρά εμπόδια και δυσκολίες σε κάτι που επιχειρήσαμε να κάνουμε. Ο πολύς κόσμος, πιστεύει λανθασμένα ότι με τον όρο «μπαστούνια» εννοούνται οι φιγούρες τις τράπουλας ή τα πραγματικά μπαστούνια (μαγκούρες), κάτι όμως το οποίο δεν είναι σωστό.

Η προέλευση της φράσης ανάγεται σε ένα πραγματικό γεγονός, που έλαβε χώρα κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα από μια μονομαχία.

Εκατό χρόνια μετά το πάριμο του φρουρίου της Ακροκορίνθου από το Λέοντα το Σγουρό, οι Φράγκοι γιόρτασαν στην Κόρινθο με μεγάλη τελετή αυτή την επέτειο. Οι ευγενείς έκαναν ιππικούς αγώνες κάτω από τα βλέμματα των ωραίων γυναικών. Νικητές ξεχώρισαν δυο: Ο Ελληνογάλλος δούκας των Αθηνών Γουίδος - μόλις 20 χρονών- και ο Νορμανδός Μπουσάρ, φημισμένος καβαλάρης και οπλομάχος.

Εκείνη την ημέρα κάλεσε σε μονομαχία ο «Μπάιλος» του Μορέα, Νικόλαος Ντε Σαιντομέρ, τον παλατίνο της Κεφαλλονιάς Ιωάννη, που φοβήθηκε τη δύναμη του αντιπάλου του κι αρνήθηκε να χτυπηθεί με την πρόφαση ότι το άλογό του ήταν αγύμναστο. Αλλά ο Μπουσάρ τον ντρόπιασε μπροστά σε όλους, γιατί ανέβηκε πάνω σ' αυτό το ίδιο το άλογο κι έκανε τόσα γυμνάσματα, ώστε να κινήσει το θαυμασμό των θεατών. Ύστερα, καλπάζοντας γύρω από την κονίστρα, φώναξε δυνατά: «Να το άλογο που μας παρέστησαν αγύμναστο».

Αυτό βέβαια, ήταν αρκετό για να προκαλέσει το θανάσιμο μίσος του Ιωάννη, ο οποίος έστειλε κρυφά έναν υπηρέτη του για να αλλάξει τα δυο ξίφη του Μπουσάρ με δυο πανομοιότυπα, αλλά ξύλινα, αυτά δηλαδή που είχαν για να γυμνάζονται οι αρχάριοι. Τα ξύλινα αυτά ξίφη τα ονόμαζαν «μπαστέν» και οι Έλληνες τα έλεγαν «μπαστούνια».

Όταν ο υπηρέτης κατάφερε να τα αλλάξει, ο Ιωάννης κάλεσε τον Μπουσάρ αμέσως σε μονομαχία. Ανύποπτος εκείνος τράβηξε το πρώτο ξίφος του και το βρήκε ξύλινο. Τραβά και το δεύτερο, κι αυτό «μπαστούνι». Και τα δυο τα βρήκε «μπαστούνια». Ο Ιωάννης κατάφερε τότε να τον τραυματίσει θανάσιμα στο στήθος.

Από τότε έμεινε η φράση: «Τα βρήκε μαστούνια» και φυσικά δεν έχει σχέση με τα τραπουλόχαρτα ή τα μαστούνια που γνωρίζουμε.